ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **Y. A.**, zastoupeného Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2016, č. j. MV-150288-9/OAM-2015, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 3. 5. 2016, č. j. 32 A 6/2016 - 41,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Kasační stížností ze dne 14. 6. 2016 se žalobce domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále též „napadený rozsudek“ a „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2016, č. j. MV-150288-9/OAM-2015 (dále též „přezkoumávané rozhodnutí“). Žalovaný tímto rozhodnutím zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké Policie, Přijímací středisko Zastávka ze dne 10. 9. 2015, č. j. CPR-13922/ČJ-2015-931200-SV (dále též „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“ nebo „prvostupňové rozhodnutí“), jímž bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a

stanovena doba 1 roku, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie.

Krajský soud dovodil, že stěžejní žalobní námitka spočívá v žalobcem tvrzené nepřiměřenosti zásahu správního vyhoštění do jeho soukromého a rodinného života. Ve svém rozhodnutí nejdříve zrekapituloval základní zákonná i judikaturní východiska vytvořená Nejvyšším správním soudem, jakož i Evropským soudem pro lidská práva (dále jen „ESLP"), jež se při posuzování této otázky uplatní. Při jejich aplikaci na posuzovaný případ následně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná; ztotožnil se přitom s odůvodněním věci, které učinily ve svých rozhodnutích správní orgány, a které krajský soud současně shledal dostatečným. Krajský soud totiž nespatřil žádné zvláštní okolnosti nasvědčující existenci skutečně blízkých osobních vazeb žalobce na území České republiky, jejichž narušení by v důsledku správního vyhoštění žalobce mohlo představovat nepřiměřený zásah do jeho rodinného či soukromého života. Při hodnocení otázky přiměřenosti přihlédl krajský soud též k délce pobytu žalobce na území České republiky, jeho zdravotnímu stavu, majetkové situaci, jakož i kvalitě jeho zdejší sociální a kulturní integrace. Stejně tak neshledal krajský soud důvodnými ani námitky žalobce týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel") včasnou kasační stížnost, v níž uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."). Stěžovatel především namítá, že ve správním řízení byly porušeny § 3 a § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád"), když správní orgány nedostály své povinnosti zjistit všechny rozhodné okolnosti případu, a to i ty, které svědčí ve prospěch stěžovatele. S tím je následně dle názoru stěžovatele spojeno i porušení základních zásad obsažených v § 2 odst. 3 a 4 správního řádu. Krajský soud se pak ve svém rozhodnutí nevypořádal se všemi žalobními námitkami; nezabýval se zejména otázkou přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění ve vztahu k soukromému a rodinnému životu stěžovatele (resp. námitkou, že touto otázkou se nezabýval žalovaný). Stejně tak shledává stěžovatel nedostatky v procesu dokazování. Odkázal dále na judikaturu Nejvyššího správního soudu, jakož i Ústavního soudu, v níž se soudy věnovaly obsahovým náležitostem řádného odůvodnění soudního rozhodnutí; jelikož v projednávané věci správní orgány ani krajský soud kritéria stanovená judikaturou i § 157 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve svých rozhodnutích nereflektovaly, došlo k porušení stěžovatelova práva na spravedlivý proces.

Stěžovatel rovněž namítá, že krajský soud se v napadeném rozsudku nezabýval otázkou správnosti závazného stanoviska, vydaného Ministerstvem vnitra k otázce možnosti vycestování stěžovatele. Stěžovatel přitom opakovaně toto stanovisko zpochybňoval, když konstatoval, že v případě vycestování do země původu mu hrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o pobytu cizinců, což bylo také důvodem pro podání jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Stanovisko ministerstva je dle jeho názoru navíc zcela nedostatečné.

Závěrem kasační stížnosti stěžovatel zdůraznil, že správní orgány i krajský soud směšují otázku nelegálnosti pobytu s otázkou přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Zjištění nelegálního pobytu cizince totiž může být toliko důvodem pro zahájení řízení ve věci správního vyhoštění. Tato skutečnost nicméně bez dalšího neodůvodňuje

uložení správního vyhoštění, neboť před vydáním samotného rozhodnutí je nutno zkoumat také jeho přiměřenost. Snažil-li se krajský soud vést stěžovatele k tomu, aby si na území České republiky upravil svůj pobyt legálně, stěžovatel podotýká, že po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění to již fakticky není možné. Bylo by tomu tak v případě uložení povinnosti opustit území, čímž by stěžovateli byla ponechána možnost do budoucna si zdejší pobyt legalizovat. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, popřípadě aby spolu s napadeným rozsudkem zrušil též obě správní rozhodnutí.

Žalovaný ve vyjádření ze dne 12. 7. 2016 setrval na správnosti a zákonnosti svého rozhodnutí. Stejně tak nelze dle jeho názoru považovat za nezákonný, nesprávný, či vadný ani napadený rozsudek krajského soudu. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud nejdříve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102 věta první s. ř. s.), je přípustná (§ 102 věta druhá a § 104 s. ř. s.) a stěžovatel je řádně zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Usnesením ze dne 20. 7. 2016, č. j. 3 Azs 138/2016 – 34, přiznal Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odkladný účinek.

Důvodnost kasační stížnosti hodnotil stěžovatel v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Před samotným posouzením stížnostních námitek považuje Nejvyšší správní soud za vhodné zrekapitulovat podstatný obsah správního spisu. Z něj vyplývá, že stěžovatel přicestoval na schengenské vízum typu C (č. 004036333, platné od 22. 12. 2010 do 17. 1. 2011) nejprve do Francie, pak do České republiky, odkud se na počátku roku 2011 vrátil zpět do Francie, kde se k němu následně připojila i manželka a oba požádali o udělení mezinárodní ochrany. Ani jednomu z nich však mezinárodní ochrana udělena nebyla. V říjnu roku 2013 proto přicestovali do České republiky za svými dětmi, nicméně již bez platného víza. Dne 27. 4. 2015 zde projevili úmysl požádat o udělení mezinárodní ochrany, avšak při prokázání totožnosti vyšlo najevo, že nedisponují žádným pobytovým oprávněním či platným vízem, na základě kterého by mohli na území České republiky legálně pobývat. Z uvedeného důvodu zahájil správní orgán prvního stupně ke dni 29. 4. 2015 řízení o správním vyhoštění, které vyústilo ve vydání prvostupňového rozhodnutí, potvrzeného přezkoumávaným rozhodnutím. Rovněž žádosti stěžovatele a jeho manželky o udělení mezinárodní ochrany příslušné správní orgány zamítly.

Stěžovatel se v kasační stížnosti předně dovolává důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů soudního rozhodnutí, případně existence jiné vady řízení před soudem, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé; zdejší soud přitom již konstantně judikuje, že zpravidla teprve poté, dospěje-li k závěru, že napadené rozhodnutí

přezkoumatelné je, může se zabývat dalšími stížnostními námitkami (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 8. 3. 2005, č. j. 3 As 6/2004-105, publikovaný pod č. 617/2005 Sb. NSS; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu uvedená v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz). Stěžovatel jednak v obecné rovině namítá, že krajský soud opomenul některé žalobní body, jednak v konkrétní rovině uvádí, že krajský soud sám zatížil svůj rozsudek nepřezkoumatelností, pokud se nezabýval otázkou, zda byly náležitě vypořádány námitky odvolací, a to zejména tvrzená hrozba vážné újmy pro případ návratu stěžovatele do jeho vlasti. Na tomto místě Nejvyšší správní soud dodává, že soudní praxe často kolísá v tom, jak nahlížet na deficity soudního rozhodnutí, v němž některé žalobní body nebyly vypořádány. Judikaturní nejednotnost ovšem na věcné posouzení jednotlivých námitek nemůže mít žádný vliv a lze nepochybně vycházet z toho, že případné opomenutí vypořádat některé žalobní body je, podobně jako nepřezkoumatelnost, jen jedním z více do úvahy přicházejících procesních pochybení, které má ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. na mysli.

Jedním ze žalobních bodů skutečně byla tvrzená nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného. Stěžovatel mj. namítal nedostatečné zjištění skutkového stavu (zejména těch okolností, které by mu mohly být ku prospěchu), nedostatečné posouzení přiměřenosti správního vyhoštění ve vztahu k jeho soukromému a rodinnému životu a konečně absentující odůvodnění závěru, že mu na území domovského státu nehrozí pronásledování či hrozba jiné újmy. Je tedy zřejmé, že se typově jednalo o žalobní námitky nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Tímto způsobem také namítanou nepřezkoumatelnost uchopil krajský soud, který se na zkoumání, jakým způsobem žalovaný reagoval na odvolací body, soustředil nejprve na straně páté a šesté odůvodnění napadeného rozsudku, kde zrekapituloval zjištění a závěry správních orgánů týkající se domněle hrozícího zásahu do soukromého a rodinného života, aby se nakonec vyslovil v tom smyslu, že toto odůvodnění považuje za dostatečné. Na straně šesté a sedmé se pak obsáhle vyjádřil i ke stanovisku ministerstva ohledně hrozící újmy pro případ návratu stěžovatele do domovského státu; i v tomto případě krajský soud vyhodnotil odůvodnění správních rozhodnutí za přesvědčivé a zdůraznil, že stěžovatel v průběhu řízení nevyužil možnosti navrhnout doplnění důkazů k prokázání svých tvrzení. Vytýkal-li stěžovatel krajskému soudu, že závěry žalovaného bez dalšího převzal, pak Nejvyšší správní soud v minulosti judikoval, že za předpokladu, že je *„(...) rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS).

Pouze pro úplnost zdejší soud dodává, že pokud snad stěžovatel považuje za nevypořádané i jiné žalobní body, pak sice platí, že Nejvyšší správní soud není vázán důvody kasační stížnosti, je-li rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný (§ 109 odst. 4, věta za středníkem s. ř. s.), nemůže však současně ignorovat dispoziční zásadu, která řízení o kasační stížnosti ovládá (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.); kvalita a preciznost ve formulaci stížnostních bodů a jejich odůvodnění v kasační stížnosti předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudky zdejšího soudu ze dne 14. 7. 2011 č. j. 1 As 67/2011 - 108, a ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54). Jinými slovy, s výjimkou

případů, v nichž je přezkum soudního rozhodnutí objektivně nemožný, nelze přistoupit na tak široké pojetí zásady oficiality, které by znamenalo, že by Nejvyšší správní soud měl skutečnosti, které mohou zakládat nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, či vady řízení před tímto soudem, dovozovat za stěžovatele.

Konečně, zdejší soud se v minulosti opakovaně vyslovil k tomu, jaké minimální kvality musí vykazovat odůvodnění soudního rozhodnutí. Například v rozsudku ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-130, Nejvyšší správní soud vyslovil, že *„[p]řestože je třeba na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí z hlediska ústavních principů důsledně trvat, nemůže být chápána zcela dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován ve světle okolností každého jednotlivého případu. Zároveň tento závazek nemůže být chápán tak, že vyžaduje za všech okolností podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument účastníka.*“ Obdobně se z rozsudku ze dne 25. 3. 2010, č. j. 5 Afs 25/2009 – 98, publikovaného pod č. 2070/2010 Sb. NSS, podává, že *„[s]oud, který se vypořádává s (...) argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (...). Na druhou stranu podle ustálené judikatury nelze povinnost soudu řádně odůvodnit rozhodnutí chápat tak, že musí být na každý argument strany podrobně reagováno.*“ Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku v tom smyslu, jak ji definuje ustálená judikatura (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 – 64), důvodná není.

Co se týče námitek podřaditelných pod § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., stěžovatel ve shodě s odvoláním a žalobou trvá na tom, že správní orgány nezjistily řádně skutkový stav a aktivně nevyhledávaly skutečnosti mu prospívající; z těchto důvodů měl krajský soud tato rozhodnutí zrušit. Nejvyšší správní soud v obecné rovině připouští, že zásada materiální pravdy je úzce spjata se zásadou vyhledávací; předpokládá se, že procesní povinnosti správních orgánů nekončí převzetím tvrzení a dokladů od účastníků, a tedy je-li skutkový stav, zjištěný za pomoci účastníků (například jejich výslechem), nejasný či mezerovitý, musí se postarat o odstranění takových nejasností a mezer (např. tím, že si vyžádají další listiny, sami vyslechnou svědky, aniž jim účastníci jejich výslech navrhují, provedou místní ohledání, ustanoví znalce). Na druhou stranu však nelze přijmout tak široké pojetí zásady vyhledávací, jak je prezentuje stěžovatel, tedy že by správní orgány bez dalšího stíhala povinnost aktivně vyhledávat podklady, které budou hovořit ve prospěch některého z účastníků nebo i jen jediného účastníka. Zásadu materiální pravdy je totiž třeba vykládat rozumně a nadto také s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu.

Jak vyplynulo z předloženého spisu, k věci byl vyslechnut jak stěžovatel, tak jeho manželka. Obě výpovědi potvrzují, že stěžovatel v říjnu 2013 vstoupil na území České republiky bez platného víza či jiného povolení k pobytu, navíc prakticky vzápětí poté, co byla v předchozím státě Evropské unie zamítnuta jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany. Správní orgány rovněž zjistily, že na různých místech České republiky žije několik stěžovatelových příbuzných (synové, bratři a jejich manželky či družky), k nimž má stěžovatel materiální i sociální vazby. Z výpovědí stěžovatele a jeho manželky nicméně vyplynulo také to, že rovněž stěžovatelova manželka byla z České republiky vyhoštěna

zpět do vlasti, a dále, že v Alžírsku žijí jejich další dvě dospělé děti, které se mohou na budoucí pomoci oběma manželům podílet. Současně správní orgány obou stupňů připomněly, že správní vyhoštění nevylučuje možnost (zejména finanční) podpory stěžovatele a jeho manželky i ze strany dětí žijících v České republice. Takto zjištěný skutkový stav neindikuje zásadní mezerovitost, a proto zdejší soud neshledal, že správním orgánům měla vyvstat opodstatněná pochybnost o úplnosti skutkových zjištění, která by měla být popudem pro vyhledávání a shromažďování dalších podkladů pro rozhodnutí (například výslechem dalších členů stěžovatelovy rodiny, kteří by pravděpodobně jen potvrdili nijak nerozporované výpovědi stěžovatele a jeho manželky). Na výše shrnutém skutkovém základě žalovaný dovodil, že příbuzní, zajišťující stěžovatelovy materiální potřeby na území České republiky, tak činí nikoliv z nezbytnosti řešit jeho hmotnou nouzi. V řízení pak bylo prokázáno, že v domovském státě má stěžovatel dospělou dceru s rodinou a dalšího syna, kteří by se o něj a jeho ženu v případě nutnosti také mohli postarat, pokud by to neučinily osoby, které se o jeho manželku staraly po odjezdu stěžovatele, který bez potíží vedl samostatnou domácnost ve Francii (resp. později i se svou manželkou). S příbuznými v České republice byl v telefonickém kontaktu a jejich vztahy to nijak nenarušilo. Z uvedeného nevyplývá, že by správní vyhoštění mohlo mít nepřiměřený dopad do soukromého a rodinného života stěžovatele; vazba mezi tímto závěrem a skutkovými zjištěními je více než zřetelná a současně logická a věcně opodstatněná. Obdobně nahlíží Nejvyšší správní soud i na způsob, jakým správní orgány přistoupily ke shromažďování a vyhodnocení informací o situaci v zemi původu stěžovatele. Podstatný je především poukaz krajského soudu na skutečnost, že stěžovatel z vlastní iniciativy k důkazu nenavrhl žádné dokumenty prokazující tvrzení, že křesťanská a berberská menšina, k níž nenáležel, jsou v Alžírsku vystavena mučení či nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestání.

Stěžovatelova argumentace napadající rozsah skutkových zjištění správních orgánů tak z větší části sestává z obecně koncipovaných výhrad proti jejich procesnímu postupu. Lze sice uznat, že stěžovatel okolnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života, které by mohly vést k vydání příznivějšího rozhodnutí, v průběhu správního řízení uváděl (a tím vytyčil směr, jakým se správní orgány při opatřování dalších podkladů měly ubírat), nicméně nyní zcela přehlíží, že na jeho tvrzení správní orgány reagovaly a jejich závěry krajský soud nakonec aproboval (k tomu více již jednou citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS). Zde je třeba zdůraznit, že kasační stížnost je primárně opravným prostředkem mířícím proti rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.), a proto stížnostní námitky nemohou jen mechanicky kopírovat námitky odvolací, bez očividné reflexe k argumentaci krajského soudu. Stěžovatel tak musí svou argumentaci vztáhnout k obsahu napadeného rozsudku, jinak v této části není možné považovat kasační stížnost za přípustnou.

Další stížnostní námitka, v níž se prolínají důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., se týká věcné správnosti závěrů krajského soudu o dopadech správního vyhoštění do soukromého a rodinného života stěžovatele. Zdejší soud předně uvádí, že závěry napadeného rozsudku jsou zcela v souladu s rozhodovací praxí českých správních soudů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 6/2012-29, ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011-60, a ze dne 18. 4. 2008, č. j. 2 As 19/2008-75, a rovněž rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 5. 2010, č. j. 22 A 33/2010-35, či rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2007, č. j. 10 Ca 330/2006-89), i ESLP (z novější

judikatury ESLP stojí za zmínku například případy *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, rozsudek, 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; *Nunez proti Norsku*, rozsudek, 28. 6. 2011, č. 55597/09, § 70; *Konstantinov proti Nizozemsku*, rozsudek, 26. 4. 2007, č. 16351/03, § 52; či *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu, 18. 10. 2006, č. 46410/99). Právě bohatá judikatura naposledy uvedeného soudu stanoví řadu kritérií pro posuzování souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v cizineckých věcech. Mezi hlediska, která berou soudy v imigračních případech v potaz, patří (s výhradou neúplnosti) zejména povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem), délka pobytu cizince v hostitelském státě, doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby, rodinná situace cizince (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru), počet nezletilých dětí a jejich věk, dále rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění), rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.), imigrační historie dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a v neposlední řadě také věk a zdravotní stav cizince). Posouzení, zda by správní vyhoštění mohlo vyvolat nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince (§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců), není přitom věcí správního uvážení správního orgánu, ale otázkou interpretace a aplikace neurčitého právního pojmu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 Azs 240/2014 – 35). Jinak řečeno, citované ustanovení nenabízí žádný prostor pro užití diskrečního oprávnění, jde tedy ryze o otázku interpretace a aplikace práva, jejíž přezkum správními soudy není (na rozdíl od užití správního uvážení) nikterak omezen.

Není pochyb o tom, že se krajský soud v napadeném rozsudku věnoval shora vyjmenovaným kritériím nejen v obecném rámci, ale i v konkrétní rovině. Zdejší soud připouští, že zhodnocení dopadů vyhoštění je jak ve správních rozhodnutích, tak v rozsudku poměrně lapidární, tato stručnost však pramení z veskrze nekomplikovaného stěžovatelova příběhu. Jak již bylo uvedeno k předchozím námitkám, ani před správními orgány, ani před správním soudem nepanovaly rozumné a důvodné pochybnosti o skutkovém stavu věci. V souzené věci nemohlo mít správní vyhoštění nepřiměřený dopad ani na rodinné, ani na sociální a kulturní vazby stěžovatele, neboť jednak do České republiky za příbuznými přicestoval teprve poté, co nebyl úspěšný s žádostí o udělení mezinárodní ochrany ve Francii, jednak bylo zjištěno, že po jistou dobu žil ve Francii sám bez své manželky. Všechny stěžovatelovy děti jsou rovněž již dospělé a na stěžovateli materiálně nezávislé. Ačkoli lze připustit, že stěžovatel má v tuto chvíli rodinné vazby spíše v České republice, na jejím území se významnějším způsobem (mimo rámec své rodiny) neetabloval. Kromě svých příbuzných v České republice žádné vazby nemá. Konečně, jak již bylo řečeno, vazby v Alžírsku nejsou zcela zpřetrhány; jednak byla do Alžírska vyhoštěna i jeho manželka, jednak v domovském státě žijí dvě stěžovatelovy děti a minimálně s jedním z nich stěžovatel kontakt udržuje. Skutečnost, že v Alžírsku prodal veškerý majetek a ukončil podnikání, nemůže být sama o sobě relevantním důvodem pro setrvání na území České republiky. Při porovnání této prakticky nulové míry integrace a s přihlédnutím k dalším kritériím dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že zájem na

dodržování českých právních norem převažuje nad zájmem na ochraně soukromého a rodinného života stěžovatele.

Konečně, co se týče namítaných vad stanovisek ministerstva a ministra vnitra, Nejvyšší správní soud nejdříve připomíná, že otázka přezkumu závazných stanovisek podle § 149 správního řádu byla předmětem posouzení rozšířeným senátem, který ve svém rozsudku ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009 - 113, dospěl k závěru, že *„[z]ávazná stanoviska vydaná dle § 149 správního řádu (...) nejsou rozhodnutím ve smyslu § 67 správního řádu ani § 65 s. ř. s., neboť sama o sobě nezakládají, nemění, neruší nebo závazně neurčují práva nebo povinnosti“*. Soudní přezkum jejich obsahu je tak *„v souladu s čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod umožněn až v rámci konečného rozhodnutí dle § 75 odst. 2 s. ř. s.“*. Jak již bylo uvedeno výše, zdejší soud ve shodě se soudem krajským nedospěl k závěru, že by závazná stanoviska ministerstva a ministra vnitra byla vydána na podkladě nedostatečně zjištěného skutkového stavu nebo byla nedostatečně či nepřesvědčivě zdůvodněna. Ostatně, ani sám stěžovatel netvrdil, že by mu v domovském státě hrozil trest smrti či mučení nebo nelidské nebo ponižující zacházení nebo trestání (viz § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců). Samotnou náboženskou a sociální izolaci křesťana v zemi, v níž většinovou populaci tvoří muslimové, nelze podřadit pod újmu předpokládanou ustanovením § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

Pokud jde o stěžovatelovo tvrzení ohledně provokací vyvolaných jinými osobami (házení kamenů do oken), s tím, že místní policie se věcí odmítla zabývat, Nejvyšší správní soud na jedné straně připomíná, že si je vědom svého závazku spočívajícího v zákazu vyhoštění cizince, hrozí-li mu v zemi původu ze strany soukromých aktérů nebezpečí vážné újmy, způsobené mučením nebo nelidským či ponižujícím zacházením, za současné neschopnosti orgánů cílové země zajistit dotčené osobě odpovídající ochranu (viz např. *H. L. R. proti Francii*, rozsudek ESLP – velkého senátu, 29. 4. 1997, č. 24573/94); na straně druhé mu však nezbývá než konstatovat, že pokud má špatné zacházení dosáhnout intenzity mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení, musí dosáhnout minimální úrovně závažnosti (viz např. pilotní rozsudek ESLP – pléna ve věci *Irsko proti Spojenému království*, 18. 1. 1979, č. 5310/71). Pro srovnání lze v této souvislosti odkázat též na rozsudek ESLP ve věci *Hasan Ilhan proti Turecku*, 9. 11. 2004, č. 22494/93, v němž soud sice konstatoval, že útoky na rodinný dům naplnily míru nelidského zacházení s osobami, které v něm bydlely, avšak učinil tak za situace, kdy došlo k úplnému zničení a vypálení tohoto domu, a jeho obyvatelé tak přišly o střechu nad hlavou. Provokace, o kterých se stěžovatel zmiňoval (a to navíc značně neurčitě) v řízení před správním orgánem prvního stupně, by definici vážné újmy vyjádřenou v § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců [zejména pak vážné újmy spočívající v mučení nebo nelidském či ponižujícím zacházení ve smyslu písm. b) citovaného ustanovení] dle názoru Nejvyššího správního soudu naplnily jen stěží.

Co se týče námitky, že správní orgány zvolily za porušení zákona o pobytu cizinců nepřiměřený právní následek a nevedly stěžovatele k tomu, aby si na území České republiky pobyt legalizoval, zde je třeba připomenout, že konstrukce § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců, podle níž *„Policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného*

oprávnění k pobytu.“, nedává správnímu orgánu na výběr, jaký právní následek při splnění dispozice právní normy zvolí. Jinak řečeno, v případě naplnění podmínek pro správní vyhoštění nemohl správní orgán prvního stupně postupovat jinak, než vydat rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele. Pro uložení správního vyhoštění není podstatné ani to, zda se cizinec daného jednání dopustil zaviněně, či nikoli. Protiprávní jednání navíc není možné zpětně zhojit vydáním jiného pobytového oprávnění, neboť to nemůže svými účinky mířit do minulosti. Vzhledem tedy k tomu, že neoprávněný pobyt stěžovatele na území České republiky nemohl být postižen jinak než uložením správního vyhoštění, nelze na něj nahlížet jako na nepřiměřený právní následek či dokonce na vybočení správního orgán z mantinelů správního uvážení. Nedává-li totiž ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců správnímu orgánu na výběr, jaký právní následek při naplnění dispozice právní normy zvolí, nelze hovořit o tom, že by mu diskreční oprávnění vůbec náleželo.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ji zamítl.

O náhradě nákladů tohoto řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo prokázáno, že by mu v souvislosti s tímto řízením vznikly náklady, které by překročily rámec běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se náhrada nákladů řízení nepřiznává žádnému z účastníků.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 5. října 2016

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu